BIBLIOTECA CENTRALA U. „ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Anul al 55-lea

EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

Nr. 141 Miercuri 25 Mai 1938

14 Pagini

P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Proprietar: „UNIVERSUL", S. A.

Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

Sancțiuni

Unul din efectele suspendării stabilității funcționarilor publici este posibilitatea autorităților de a aplica imediat sancțiunile condiționate altădată de judecăți disciplinare și de procese prea lungi spre a avea exemplaritatea necesară.

Transferările, punerile în disponibilitate, înlocuirile, suspendările de funcționari de toate categoriile sunt motivate și date publicității.

Asigurarea unui aparat administrativ cât mai priceput, mai cinstit și mai muncitor, ne-a preocupat totdeauna, și am socotit că el poate să fie realizat prin comprimarea numărului, în care țara noastră deține recordul, prin îmbunătățirea stării materiale în raport cu adevăratele necesități și a stării morale prin încurajarea elementelor bune și înlăturarea celor contrarii, fără excepții în defavoarea celor dintâi și în favoarea celor din urmă.

Politica n'a îngăduit acest progres, atât de precumpănitor în mersul treburilor publice și în considerațiunea țării în ochii săi și în ai altora.

Pe de o parte, în ciuda garanțiilor prevăzute de Constituție, de statutul funcționarilor și de legile organice, s'au perindat sub toate cârmuirile abuzuri nenumărate. Așa se și explică necesitatea Contenciosului administrativ, care dacă n'a putut să înlăture această racilă, este numai pentrucă sancțiunile, cifrate poate la miliarde, nu lovesc pe autorii abuzurilor, ci pe Stat, pe contribuabili.

Pe de altă parte, rezistența hotărâtă și stăruitoare a presei contra abuzurilor de tot felul, cu atât mai grave cu cât se produceau mai sus, interpretările vehemente din toate parlamentele, reacțiunile continui ale opiniei publice, n'au isbutit să împiedice prea întinsa preferință a elementelor superioare celor inferioare sub raportul capacității și moralității în vastul aparat administrativ, din cauza perseverenței ei sub toate regimurile în disprețul incriminărilor reciproce.

Deaceea, ofensiva deslănțuită contra deficitelor de constiinciozitate ,în înțelesul complect al acestei noțiuni, în funcțiunile publice, este admisibilă și oportună.

Se cer însă anumite condițiuni spre a se putea atinge scopul urmărit.

Astfel, sancțiunile trebue să fie întemeiate pe constatări indiscutabile, să fie lipsite de orice preocupări subiective și de orice interese personale.

Ele trebue să fie proporționate cu greșelile sau vinovățiile stabilite, exagerările putând produce efecte contrarii celor necesare.

Vacanțele ivite prin această asanare trebue să fie încredințate numai unor elemente selecționate exclusiv din punctul de vedere al meritelor intelectuale și morale, spre a nu se repeta necesitatea altor sancțiuni.

Un manifest al deputatului de Kerrylis pentru apărarea prestigiului și demnității Franței

Paris, 22 (Radio-Central). — Deputatul naționalist De Kerrylis publică în ziarul „L'Epoque" un manifest pentru apărarea prestigiului și demnității Franței.

D-sa declară că nu există vreun francez care să nu fie dispus să-și facă pe deplin datoria când va fi nevoe.

Ceeace au făcut strămbunii și ceeace s'a făcut acum un sfert de veac, sunt gata să facă azi toți francezii dacă vor fi forțați să-și apere țara, onoarea și marile interese.

Aceste lucruri trebuesc spuse în gura mare, tuturor naționalităților, cari trebue să știe că Franța rămâne Franța.

Dacă toate naționalitățile vor lua cunoștință de acest fapt, războiul va putea să fie împiedecat.

Toți francezii trebue să-și dea mâna și să facă front comun în fața pericolului. Oricare va fi situația, a sosit iar momentul în care trebue să domine deviza: „Curaj, încredere, și trăiască Franța nemuritoare!"

Cum vede un ofițer superior german „purificarea rasei"

Bombardamentele aeriene „vor scoate pe nevropați din viața socială"

Paris, 22 (Radio-Central). — **Revista germană „Arhiv für Biologie und Rassenlehre" publică un articol asupra utilității bombardamentelor aeriene din punct de vedere al selecțiunii rasei.**

Autorul acestui articol, un ofițer superior din armata germană, spune printre altele următoarele lucruri, destul de caracteristice:

„In urma bombardamentelor aeriene, vor suferi mai mult cartierele suprapopulate, adică cele locuite de oameni săraci, oameni cari au suferit naufragiul într'o existență de care vor scăpa în acest mod.

Explozia a 1000 tone bombe și numărul mare de morți vor produce inebunirea multor oameni, deoarece persoanele cu un sistem nervos slab nu vor putea rezista la aceste bombardamente.

Grație bombardamentelor aeriene, nevropații vor putea fi descoperiți și scoși din viața socială. Imediat ce vor fi descoperiți, ei vor trebui să fie sterilizați, astfel că rasa va putea fi curățată de elementele bolnave.

CALD, CALD!...

Doi pasageri, într'un vagon de tramvai, la amiazi...

Festivitățile in onoarea I. P. S. Patriarh Miron la Varșovia

Serviciul religios din Catedrala ortodoxă și prânzul dela Casa Mitropolitană. — Cuvântările rostite

Varșovia, 22 (Rador). — Duminică s'a oficiat în catedrala ortodoxă Sfânta Maria Magdalena o slujbă religioasă, de față fiind Sanctitatea Sa Patriarhul dr. Miron Cristea, Mitropolitul Dionisie și Mitropolitul Visarion. Slujba a fost oficiată de Arhiepiscopul Alexie de Wolhynia.

Pe lângă autoritățile și publicul polonez au mai luat parte personalul ambasadei române, în frunte cu însărcinatul cu afaceri d. Dimitrescu, d. ministru Vasile Stoica dela Riga, d. Radu Dragnea.

La prânz a avut loc, în casa mitropolitană, o masă dată de Mitropolitul Dionisie.

In afară de fețele ierarhice bisericești poloneze și române au mai participat d-nii: ministru al instrucțiunii publice și al cultelor Swientoslawski, subsecretarul ministerului instrucției publice profesorul Alexandrowici, rectorul Universității din Varșovia, d. Antoniewici. contele Potowski, director în ministerul cultelor, și numeroși inalți demnitari dela ministerele instrucției publice și cultelor, interne și război, reprezentanții Camerei și Senatului polonez, etc. etc.

In timpul mesii I. P. S. S. Mitropolitul Dionisie al Poloniei a rostit următoarea cuvântare:

Discursul rostit de I. P. S. Sa Mitropolitul Dionisie

Sanctitate,

Ieri ne-am exprimat în biserică, bucuria pe care am simțit-o cu ocazia vizitei Sanctității Voastre și V'am mulțumit pentru marea dovadă de iubire, care pe deasupra tuturor ocupațiunilor și obligațiunilor numeroase pe care le aveți, a învins toate piedicele vârstei și situației pe care o dețineți, pentru ca să ne bucurați de vizita I. P. S. Voastre.

Acum, sunt întărit sufletește din cauza întâlnirii cu Sanctitatea Voastră, iar convorbirile pe care le am îmi permit să afirm însemnătatea lor deosebită, nu numai pentru vremurile de acum, despre care ne vorbește vizita Sanctității Voastre.

In primul rând, îmi vin în minte amintirile istorice cari sunt oglinda fidelă a faptelor omenești. Cu ochii sufletului îi văd aievea pe episcopii moldoveni și pe numeroșii preoți cărora evenimentele istorice nu le-au îngăduit să lucreze în țara lor și cari au găsit în Polonia, o a doua patrie.

Cum au lucrat ei aici pentru sfânta ortodoxie administrând sfintele taine divine, sfințind ierarhi și preoți și învățând adevărata cunoaștere a lui Dumnezeu în școlile noastre ortodoxe!

Il văd aievea pe mare fiu al țării Sanctității Voastre, pe fiul de domn, Mitropolitul Petru Movilă, care a fost un mare ierarh al nostru și care ne-a lăsat moștenire cea mai frumoasă tradiție a organizației sfintei ortodoxii în Polonia.

El a fost de mai multe ori în capitala Poloniei, Varșovia, pentru ca apoi să fie sfințit episcop în orașul Lwow. Celebra lui „Mărturisire de credință" a fost aprobată pentru prima dată la soborul dela Iași-Moldova.

Mai târziu, când situația ortodoxiei s'a înrăutățit, când la noi a încetat de a mai exista ierarhia ortodoxă pe un timp oarecare, grija duhovnicească a credincioșilor ortodoxi din Polonia au avut-o exclusiv ierarhii români, care le-au sfințit preoții și s'au îngrijit de ei.

Cum s'a arătat adânca înțelepciune a Providenței divine în istoria sfintei ortodoxii!

Oare faptul acesta, nu poate fi considerat ca o proorocire a soartei de mai târziu?... Fără îndoială că da, fiindcă același sprijin pe care l-au avut ortodoxii din Polonia în 1925 din partea bisericii ortodoxe române, constitue un eveniment istoric sublim.

Iar prietenia actuală atât de strânsă a României ortodoxe cu Polonia romano-catolică, nu este oare semnificativă pentru epoca de azi?

Deasemenea vizita Sanctității Voastre nu este oare o mărturisire a posibilității de colaborare dintre popoare care înțeleg diferit credința în Hristos, când ele sunt însuflețite de idealul înalt al păcii și credincioșiei?

Azi, vizita Sanctității Voastre are o mare însemnătate, fiindcă afirmă cu tărie că toate confesiunile creștine pot nu numai să conlucreze în liniște, ci să și conducă popoarele spre scopuri înalte și nobile.

Vizita Sanctității Voastre ne întărește și ne dă puteri nu numai în prezent, ci avem credința că și în viitor.

Prezența Sanctității Voastre în capitala noastră, să fie binecuvântată. Ea să întărească alianța popoarelor noastre, pentru ca în alianța aceasta, să se arate din ce în ce mai mult curăția credinței noastre, pentru ca și cei neînțelegători să înțeleagă, iar cei orbi să vadă majestatea divină, care pe diferite căi conduce popoarele sale la unitatea sfântă despre care vorbește însuși Hristos: „pentru ca toate să fie una, așa cum Tu Părinte ești în mine și eu în Tine',

Și astfel văzând în acțiunile noastre explicarea importanței providențiale a vizitei Sanctității Voastre din adâncul sufletului și mișcat, doresc ca prietenia dintre țările noastre să dăinuiască veacuri dearândul, conducătorii statelor noastre, călăuziți de providența divină, să trăiască mulți ani, iar urările mele pentru Sanctitatea Voastră sunt așa de multe, încât îmi umplu inima: ele sunt tot așa de mari ca și marea însemnătate pe care o are vizita Sanctității Voastre pentru Biserica noastră.

Să trăiască întru mulți ani cu sănătate distinsul nostru oaspete, să strălucească din înalta demnitate pe care o ocupă cu lumina adevărului sfintei ortodoxii, marele între patriarhii ortodoxi, Sanctitatea Sa Miron, Patriarhul marei și slăvitei biserici ortodoxe române.

Răspunsul I. P. S. Patriarh Miron

I. P. S. S. Patriarh dr. Miron Cristea, a răspuns prin următoarele cuvinte.

Inalt Prea Sfințite Mitropolit Dionisie,

Prea Sfinților Vlădici și Clerici,

Domnilor,

Biserica română, îndată după război, a legat cu biserica ortodoxă polonă cele mai intime legături. Și-a dat opinia în privința autocefaliei ei și, prin o delegație mare, a participat la proclamarea ei festivă. De altă parte, I. P. Sf. Mitropolii Dionisie al Poloniei în două rânduri ne-a făcut onoarea de a ne vizita cu numeroase suite la reședința noastră din București. Ne simțeam deci îndatorat a-L vizita și noi la casa sa, mai ales că la aceasta ne-a îndemnat și o veche dorință de-a vedea Polonia devenită, după gloriosa ei reînviere, și mult prețuita noastră aliată. Asemenea vizite întăresc și mai mult legăturile noastre de bună vecinătate.

I. P. S. PATRIARH MIRON

Dar aceste bune relații între cele două biserici au existat și mai înainte chiar cu multe veacuri și încă mult mai strânse și chiar oficiale.

Așa de ex. în Mai 1371, — când Patriarhul din Constantinopol a numit pe un Antonie Mitropolit al Haliciului, — i-au dat dreptul să facă și episcopi noi și, pentrucă azi nu are episcopi cu care să-i hirotonească, trebue ca să-i aleagă pe cei ce-i va crede de cuviință și, zice scrisoarea patriarhului, să meargă la Preasfințitul mitropolit al Ungro-Vlahiei, „ca acolo cu el să facă și alegerile episcopilor și hirotoniile" (Hurmuzaki XIV-1 p. 10).

Murind acest Antonie la 1391 August, Patriarhul din Constantinopol a hotărît „ca ieromonahul Simeon, egumenul mânăstirii românești dela Peri, în Maramureș, să meargă la Halici, ca să țină locul de Mitropolit până se va alege acolo arhiereu (Hurmuzacki XIV-1 p. 16).

Mitropolitul Antonie al Haliciului a sfințit pe Mitropolitul Iosif al Moldovei și Patriarhul Matei al Constantinopolului îl recunoaște prin scrisoarea dela 26 Iulie 1401.

La 6 Iulie 1558 voevodul Moldovei Alexandru Lăpușneanu cere orășenilor ortodoxi din Lwow, „să-i trimită patru diaci tineri (studenți), ca să-i învețe cântul grecesc și slovenesc". Intocmai cum am crescut și noi câțiva teologi poloni în internatul teologic din București, iar statul polon ne-a crescut teologi români la Facultatea teologică ortodoxă din Varșovia.

Și numai din aceste câteva date reiese cât de vechi, de veacuri, sunt legăturile bisericii române cu biserica ortodoxă a Poloniei.

Dar marele Mitropolit Petru Movilă, ce urme uriașe de organizație și cultură bisericească a lăsat în alte părți ale bisericii slave? (XVII). Iată deci, cum bunele raporturi cu un vecin bun, numai de folos pot fi ambelor părți! Pagubă însă, că curente contrarii creștinătății au nimicit aceste istorice urme de înaltă cultură teologică.

Deci ceeace facem noi astăzi nu este decât o reînoire și încă mult redusă a acelor seculare raporturi intime, din care însă putem și trebue să tragem acea logică concluzie, că aceste bune raporturi sunt ceva dictat de forța împrejurărilor, ceva firesc, ceva de folos ambelor biserici și credincioșilor învecinați. Iară de altă parte— dată fiind și alianța politică a României cu statul polon— legăturile intime ale bisericilor noastre vor îndeplini și o patriotică îndatorire de-a contribui la consolidarea patriei polone: unii ca cetățeni, iar alții ca aliați.

In general luat, bisericile ortodoxe, din punct de vedere patriotic, totdeauna s'au organizat în marginile hotarelor statului și au știut să se

(Continuare in pag. 2-a)

Aniversarea a 50 ani dela ciclonul învins de bricul „Mircea"

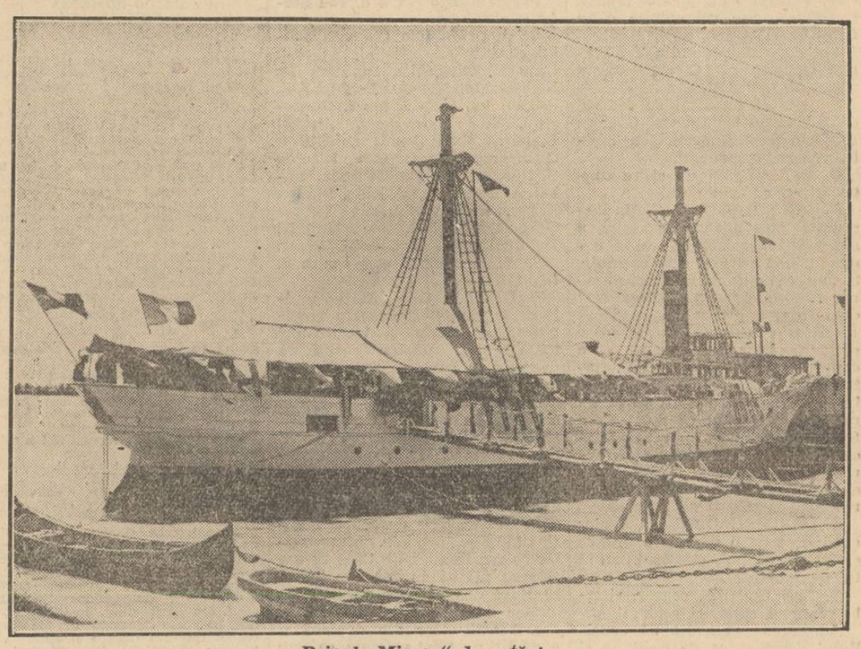

Bricul „Mircea" de astăzi

Praga nu va lua alte măsuri militare

Concentrarea unui contingent de rezerviști va asigura ordinea

Praga, 22 (Rador). — **Agenția „Ceteka" transmite următoarea notă:**

Contrar informațiilor se declară, subliniindu-se faptul, că numai un contingent de rezervă și rezerv de complectare au fost chemate sub drapel. Din celelalte contingente au fost chemați numai specialiștii indispensabili, deoarece într'un singur contingent nu sunt specialiști suficienți.

Alte măsuri militare n'au fost luate, și nici nu se vor lua altele în viitor, deoarece măsurile actuale sunt pe deplin suficiente.

Aceste măsuri au fost luate de ministrul apărării naționale în cadrul competenței sale, potrivit artcolului 22 din legea apărării naționale.

După deliberările comitetului șefilor ministerelor politice, în cercurile autorizate se declară că guvernul nu va lua alte măsuri militare decât cele hotărâte până acum, acestea fiind îndeajuns pentru a menține ordinea.

A fost nevoie să se complecteze contingentul chemat cu specialiști în numărul pretins de noul armament.

SCHIMB DE VEDERI INTRE D. KROFTA ȘI AMBASADORUL ENGLEZ

Praga, 22 (Rador). — *Corespondentul agenției „Reuter" transmite:*

D. Newton, ministrul Angliei, a văzut astăseară pe d. Krofta, ministrul afacerilor străine, cu care a avut un schimb de vederi, informându-se asupra situației.

In cercurile oficiale se manifestă mare satisfacție față de acțiunea diplomatică a Angliei. De pe urma acestei acțiuni — se crede aci — situația s'a ameliorat, devenind mai puțin încordată.

POLONIA SE INTERESEAZĂ DE MASURILE MILITARE CEHOSLOVACE

Varșovia, 22 (Rador). — *Agenția telegrafică polonă „Pat" transmite următoarea notă:*

Ministrul Poloniei la Praga a fost însărcinat să întrebe guvernul cehoslovac ce semnificație au măsurile militare pe care le-a luat la frontiera dintre Cehoslovacia și Polonia.

UNGARIA NU A INTERVENIT LA PRAGA DIN CAUZA MASURILOR MILITARE

(Serviciul special al Universului)

Praga, 22 (Radio-Centra). — **Un ziar din Budapesta a anunțat că guvernul cehoslovac ar fi luat la frontiera ungară unele măsuri de supraveghere, cari au provocat emoții în Ungaria și cari la cererea guvernului ungar au fost ridicate de guvernul din Praga.**

La Praga se declară că nu se știe nimic despre vreo intervenție în acest sens din partea guvernului ungar pe lângă cel cehoslovac.

D. HENLEIN S'A DUS LA CANCELARUL HITLER?

Viena, 22 (Rador). — *Agenția „Havas" transmite știrea că în cercurile de aci se crede că ar fi cu putință ca d. Henlein să fi plecat la Muenchen, unde se află actualmente d. Hitler.*

Ceeace se știe precis este că șeful partidului germanilor sudeți din Cehoslovacia a sosit la Viena de unde, după o scurtă ședere, a plecat aseară spre o destinație necunoscută.

Grav accident de aviație in Brazilia

— 6 MORȚI —

Rio de Janeiro, 22 (Rador). — Un grav accident de aviație s'a produs azi în apropiere de Santos.

Șease ocupanți au fost omoriți.

Printre ei se află și ministrul de justiție al statului Rio Grande do Sul.

Nepotul președintelui Vargas și alți zece pasageri au scăpat teferi.

A apărut columbaca

Jimbolia, 22 Mai

Nu sunt decât câteva zile de când se poate spune că într'adevăr timpul e foarte călduros și iată că musca columbacă — acest flagel care face atâta rău, în special vitelor — a și apărut în regiunea noastră.

Autoritățile, au și luat măsurile necesare de combaterea acestei insecte, dând instrucțiuni primăriilor.

MEETINGUL DE ACROBAȚIE AERIANĂ DELA BORDEAUX

(SERVICIUL SPECIAL AL „UNIVERSULUI")

Paris, 22 (Radio-Central). — La meetingul de acrobație aeriană dela Bordeaux, aviatorul militar cehoslovac locotenentul Novak a învins pe aviatorul militar francez Cavalli, cu 765 puncte față de 729.

O moarte tragică in munți

Abia acum, s'a găsit cadavrul unui om mort astă iarnă

Sinaia, 22 Mai

Este vie, credem, în mintea cititorilor noștri nenorocirea întâmplată astă iarnă, în primele zile ale lunei Ianuarie, în munții Bucegi, când Moise Roșculeț, îngrijitorul cabanei societății „Turing-Club" dela peștera Ialomicioara, întorcându-se spre casă, dela Bran, întovărășit de câțiva tovarăși de drum, printre care se afla și fiul său mai mare, Ion, a fost surprins în apropiere de casă, de o avalanșe enormă de zăpadă, acoperit și târît la vale, sub ochii îngroziți ai fiului său și tovarășilor de drum, neputincioși în fața nenorocirii.

De atunci a fost căutat zadarnic. Echipe de soldați și cunoscători ai regiunii, au cercetat neîntrerupt, răscolind zăpezile sub care știau sigur că se află nenorocita victimă a muntelui, fără să dea nici de cea mai neînsemnată urmă a dispărtului.

După cercetări fără nici un rezultat, s'a renunțat a se mai continua, rămânând ca în primăvară, odată cu topirea zăpezilor să apară și corpul nefericitei victime. Numai fiul său, care a fost martor la îngrozitoarea dispariție a tatălui, a continuat să vină zilnic și să cerceteze locul nenorocirii. Vremea călduroasă a topit în cea mai mare parte zăpezile de pe munți. Intr'una din zilele trecute, fiul victimei care-și făcea cercetarea obișnuită, a zărit însfârșit, la câteva sute de metri de locul unde cu patru luni înainte se petrecuse nenorocirea, un punct negru. A alergat într'acolo. Era într'adevăr căciula tatălui său. Scormonind cu înfrigurare zăpada dimprejur, a găsit însfârșit trupul tatălui său, ghemuit așa cum fusese târît de enorma cantitate de zăpadă, conservat foarte bine. Moise Roșculeț a fost găsit cu capul sdrobit, un picior rupt și multe leziuni pe corp, căpătate în cădere.

A fost adus și înmormântat la peștera Ialomicioara — în munții a căror victimă a căzut și pe care i-a iubit atât de mult. De pe urma sa au rămas 10 copii, toți mărunți și în curând al 11-lea va spori ceata celor rămași fără nici un sprijin.

Turburările din Palestina

Morți și răniți

Ierusalim, 22 (Rador). — In nordul Palestinei, activitatea teroristă continuă.

La Beishan a fost ucis un arab.

Puțin după aceea o vie salvă de armă a fost îndreptată împotriva postului de poliție local.

La Tiberiada a fost aruncată o bombă, care a rănit patru lucrători arabi.

Drept represalii, arabii au atacat pe trecătorii evrei și au atacat prăvăliile cu pietre.

Poliția a operat mai multe arestări și a restabilit ordinea.

La Haifa, un agent de poliție arab a fost ucis azi dimineață.